

dette, at man aldeles ikke har nogen Erfaring for sig om, at Resolutionen af 1ste Juli 1846 ikke skulde være gennemført; en anden Sag er det, naar den ærede Domainedirecteur dengang fremhævede, at den blev for streng mod Brugere, idet man maatte lade sig det være magtpaaliggende, at i det Mindste Fleertallet af de nuværende Fæstefamilier kunde holde sig ved Gaardene. Nu vil jeg blot her gjøre den Bemærkning, at hidtil har kun Een maattet forlade den Gaard, han ved Anvendelsen af Bestemmelsen i Resolutionen af 1ste Juli 1846 havde faaet, kun Een af, om jeg mindes ret, 81; men derfor siger jeg dog ikke, at vi skulde gaae staaende ved Resolutionen af 1ste Juli 1846, jeg siger: lad os gaae ind paa en større Begunstigelse, lad os gaae ind paa en Beregning, hvorefter der eftergives denne Dvotadeel ikke blot af en Deel af Værdien, men af hele Værdien. Det er en større Begunstigelse, jeg gaaer gjerne ind paa den, men lad os som Udgangspunkt holde os til Salgs værdien, ikke til Indtægts værdien, lad os holde os til en Taxation af Capitals værdien; thi den er det, man kjender, og lad os ikke gaae ind paa en Taxation af Indtægts værdien.

Det er altsaa Hovedgrunden til det Forslag, som her er stillet. Der, hvor der er særegen Grund til at holde sig mere i de gamle Resolutioners Spor, uagtet man dog væsentlig forlader dem, hvor der er Grund til at holde sig til Noget, der mere ligner en Indtægts værdi, lad os der gjøre det; det synes, som det ønskes af Beboerne, de Mænd, som ere noie kjendte med Beboerne, til hvem de have Tillid, tilraade os det, Finantsministeren gaaer ind derpaa, jeg siger: vel! lad os altsaa med Hensyn til denne Deel, der er den største i Omfang, holde os til det, Thinget sidst vedtog; men lad os ikke overføre en saadan Fremgangsmaade paa Steder, hvor den ikke har nogen historisk Hjemmel, lad os derimod paa disse Steder holde os til det, som der har historisk Hjemmel, nemlig til Fremgangsmaaden efter Resolutionen af 1ste Juli 1846, lad os holde os til det, vi ellers kjende ved Taxationer, Capitals værdien, men lad os derhos indrømme den Begunstigelse, som maatte findes

billig, lad os give en større Begunstigelse end efter Resolutionen af 1ste Juli 1846, lad os indrømme en Trediedeel af hele Værdien, ikke blot af en enkelt Deel deraf; men lad os ikke kaste væsentlig forskjellige Forhold sammen, lad os ikke kaste de gamle Godser sammen med dem, der tilfældigviis senere ere kjøbte eller overtagne. Disse ere Grundene til det Forslag, vi have tilladt os at stille.

Erklæring: Skjøndt det naturligviis ikke kan være min Hensigt at stemme for det foreliggende Forslag, saa er det mig dog kjært, at det er kommet frem, idet derved en Deel af det foreliggende omtvistede Spørgsmaal forsaavidt er blevet afgjort, at den Raade, hvorpaa man søger det afgjort, i selve dette Forslag har faaet en ny Bekræftelse. Jeg skal med Fornøielse følge den ærede Forslagsstiller ind paa den Grund, hvorfra han et gaaen ud i sin hele Betragtning, og som har ledet ham til at adskille mellem to forskjellige Arter Kronogods for Dieblirket, det saakaldte gamle og det nye eller tilfældige. Det er ganske vist, at disse Forhold, som vi her skulle afgjøre, nødvendigviis kræve en Betragtning af den historiske Udvikling, for at man kan vide, hvorledes de skulle afgjøres; men jeg troer, at det er mindre rigtigt, at Bestemmelsen af 1846 bliver gjort til den historiske Bestemmelse, til det væsentlig afgjørende historiske Moment, istedetfor at den maa optages som et tilfældigt Punkt, som et Incidenspunkt i den hele Historie. Bestemmelsen af 1846 forekommer mig ikke at være nogen ny Bestemmelse; det er et nyt Udtryk for den Tanke, der i Landbosagen beherskede og maatte beherske den danske Regjering fra det Dieblirk, da Bøndesfrihedsforordningerne og de dermed sammenhængende Landbosforordninger kom ud, i Slutningen af forrige og Begyndelsen af dette Aarhundrede; vi kunne ikke forstaae disse Forordninger rigtigt, naar vi ikke sætte Regjeringens Handlemaade ved Siden af dens Bud. Dens Handlemaade staaer for mig — og jeg troer, Alle maae indrømme, at det er det Rette — som dens simpleste Fortolkning af dens egne Bud; men hvorledes var denne Handlemaade? Saasnart Regjeringen havde paabudt, at Landbosforholdene skulde ordnes paa den Maade, og saa